

Возж

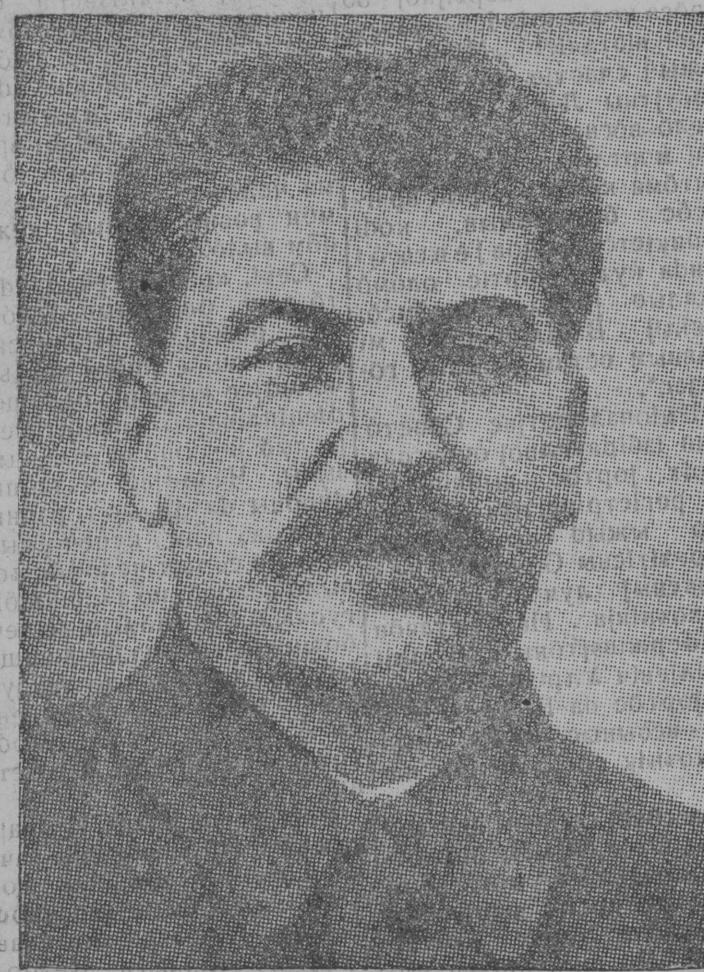
ГАЗЕТ ЛЕ҆ОНЫ: ВКП(б) ЖЕМДИНА
РАЙКОМ да РАЙСПОЛКОМ

№ 108 (563)

ДЕКАБРЬ 5 ЛУН

1937 БО

Петё төлөссын 10 номер

КОММУНИЗМ ТУЈ ВЫЛЫН

Талун түрө во, кор Сөйөз талун кутас демонстриетас Ставсојуса. Чрезвычајдой VIII-од Сјезд вынгидиц ССР Сојузса Сталінскай Конституција. Тајо лүнис лоіс всенароднай праңнікөн, коді пыре социалізм стройтан історіяд знаменательной датай.

Міян социалістической странаын век кежло бирбодома эксплоататорской классјас, бирбодома век кежло бесправие, шығалом да корысалом. Быдмісны выл јоз—социалістической обществоса равноправной тружењникас. Выл морт, выл јоз быдмісны социалістической уж вылын.

Сталінскай Конституција гіжома народлыс велікож правојассо—уж вылоправо, шоітчом вылоправо, образованіе вылоправо, гажа, шуда да културнай олом вылоправо.

Мушар вылын ёткік кважтод ѹюкінын, человечество історіянын мәдвоз—ССР—осуществітіс социалізм. Тајо шедодома лоі чорыд классобөй тыш пыр, партия да народ став врагас, көмірітчытомуа коса-сомбын лоі завоујтомуа социалізм странаын шуда олом. Мі коммунизм туј вылын.

Тыре во, кызі міян странааса ужалис јоз олопы да ужалоны Сталінскай Конституција под вылын. Луныс-лун гырыс біјасон, выл вермомјас шедодомон матыстчам коммунизмлан.

Декабрь 5-од лун—всенароднай праңнік. Медым отметіти сійс ССР-са ужалис јоз талун вочасны ітоглас асланыс ужын победајас перјомын. Міян странааса

ССР-са выл Конституцијалон төдчанлун

Советјаслон чрезвычајдой VIII-од Ставсојуса сјезд вылын СТАЛІН юрт докладыс

Став народнай пошті 5 төлөс чөж обсуждајтом результатас берти пошті чајты, мыж Конституцијалыс проектсо тајо Сјездон лоі одобрітому. (Бурној аплодісментјас, кодјас вужбын оваціјаб. Зал сувтб.)

Некымын лун мысты Советскай Сојузлён лоі выл социалістической Конституција, кодіс стройтому разворнутой социалістической демократізм подувяс вылын.

Тајо лоі історіческий документ, коді простира да женіда, пошті протоколнай стілён, вістало ССР-ын социалізм победа фактас јылыс, ССР-са ужалис јозон капиталистической рабствоын мездмом фактас јылыс, ССР-ын разворнутой, помоңыс последовательной демократіјалон победа фактас јылыс.

Тајо лоі документ, коді вістало сы јылыс, мыж сійо, мыж јылыс мечтајтлісны дај век-на мечтајтому уна міліон честнай јоз капіталістической странаасын,— ССР-ын піртому-нін оломо. (Бурној аплодісментјас.)

Тајо лоі документ, коді вістало сы јылыс, мыж сійо, мыж піртому оломо ССР-ын, тырвию вермас лоны піртому оломо і мукод странаасын. (Бурној аплодісментјас.)

Но таңг пето, мыж ССР-са выл Конституцијалон международнай төдчанлуныс одва-ко вермас лоны переоценітому.

Оні, кор фашізмлён гудыр гыыс сөлало рабочой классыс социалістической двіженіесе да гудрало найткод цівілізованный мірса медбур јозлыс демократіческой зілбомжассо, ССР-лон выл Конституцијалыс лоас фашізмы паныда обвинітельной актон, коді вістало сы јылыс, мыж социалізм да демократія непобедимо. (Аплодісментјас.) ССР-лон выл Конституција лоі моралью отсогон да реальнай вын содтобон ставыслы налы, кодјас нүдбон оні тыш фашістской варварствлы паныд (Бурној аплодісментјас).

Ношта ыжыдых төдчанлун күтө ССР-лон выл Конституција ССР-са народјаслы. Капіталістической странааса народјаслы-ко ССР-лон Конституција понада күтны дејствіејас программалыс төдчанлун, то ССР-са народјаслы сійо күтө најо тыш ітоглыс төдчанлун, человечествобіс мезданғ фронт вылын најо победајас ітоглыс төдчанлун. Тыш нүдбан да лішенијејаса туј пройдітім борын пріјатнай дај долыд імейтны ассыд Конституција, коді вістало міян победајаслон плодјас јылыс. Пріјатнай дај долыд төдны, мыж восьна тышкасіны міян јоз да кызі најо шедодісны всемірно-исторіческой победадо. Пріјатнай дај долыд төдны, мыж міян јозон зевуна кістом віріс ез вош вес, мыж сійо ғетіс ассыс результатјассо. (Куза үнжалан аплодісментјас.) Тајо вооружајтоб духовнай міянлыс рабочой классо, міянлыс крестьянство, міянлыс інтеллігенцијаб. Тајо јоткод возо да кыпіді законнай гордостыс чувство. Тајо јонмодо есекім ас выніасо да мобілізујтоб коммунизмлыс выл победајас шедодом восьна выл тыш выл. (Бурној оваціја. Став залыс сувтб. Гыналана "ура". Ставлён городомјас: "Мед олас Сталін юрт!" Сјезд сувтөмөн сылло "Інтернационал". "Інтернационал" сылло борын бара заводітчо овадија. Городомјас: "Ура!" "Мед олас міян вожд Сталін юрт!")

Шојчом вылоправо

ССР-ын медса женід јасын 296 сурс морт. Ужаланлун став мірын, уж 1937-од воын дом отдыхада шојчог вісінін специалінай законјасон. Міян социалістической государство мілліард шајтасон расходујтоб дом отдыхада выл, курортјасо, клубјасо, театријасо, кіноо.

Советскай власт мырдалис капиталистасыс да помешкіялышыс дворецјас да ғетіс сійс народлы ужалис јозлы. Буржујаслон роскошнай керкајас, дачајас да дворецјас лоіны қонькаулан доран інjasон; санаторијас да дом отдыхада.

1928-од воо дом отдыхада коллажыны ассыныс отпуккајас 437 сурс морт, курортјасын да санаторија

Мед олас міян страналён Основнай закон—
Сталінскай Конституција!

Уж вылоправо

Офіциалној статістической даннайас серти капиталистической странаасын үшіндыс быд во күлө 2 мілліон 400 сурс морт да таыс опріч 1 мілліон 200 сурс мортос үшіндыс вайждома јөмомжаңа да уж абытомула помалоны асныс війомон. Капіталістической странаса ужалис яслан Сталін скай.

Уж вылоправо осущесствітіма сомын міян социалістической странын, көністав средство производство ыс іявлайтчо обществоеной собственностью. Сталінскай Конституцијаын не сомын гіжома уж вылоправо, но сійо правоыс гарантірујтоба уж бостом выл. Міян странаса народнай хоаство быд отрабын 1928-од воо рабочојаслон лыдыс codic 11 мілліон 599 сурс морт, а 1937-од воо 25 мілліон 320 сурс морт.

ССР-ын, населеніејас пойын быд слой обеспечітіма уж он ССР-ын үжыс лоіс честа делөн. (TACC)

Образование
Вылоправо

Нарсқой Россия грамотност серти Европаын занімајтліс медбөрја места. Школајас болі сомын зола часты наслеңіле, а высшой школајас рабочой да крестьана піые бескавлісны сомын отка јоз.

Сталінскай Конституција гіжом образование вылоправо міян рођинаса ужалис јозлон лоі ыжыд завоеваніејен.

Міян страна пастала лоісны быдлана технікумјас да высшой учебнай заведенијејас. Высшой образование лоіс став ужалис јозлы позанадон. Міян рођинаса быд гражданын вермас сувтны инженерон, врачион, агрономон, лотчикон, механикон.

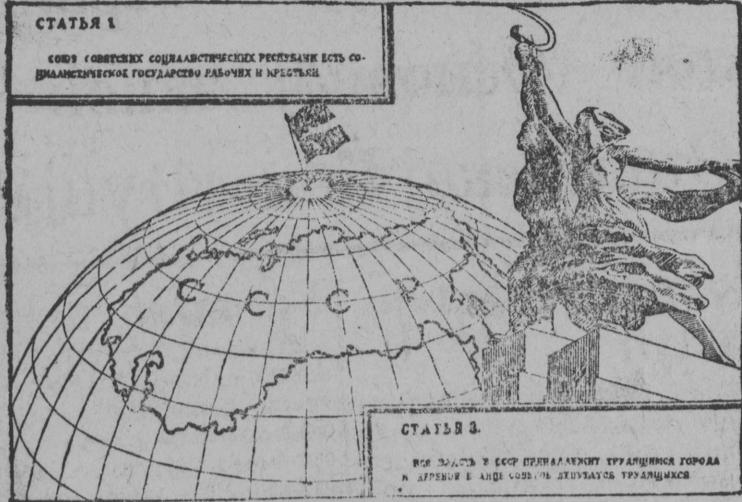
Советскай государство лоіс үткізіліс сумма средствонаас народнай образование паскодом выл. Первоја піятилетка дырі народнай образование уж вылоправо расхудујтоба 15 мілліард шајт сајо, а нөл воын мөд піятилетка дырі расхудујтоба 33 мілліард шајт.

Советскай властлы 20 во чөжон міян странын стройтада громаднай уна школајас, а самодержавие стройтліс қыксыс сомын сосо.

Таво вылын карјасо да рабочой посолокјасо лоі стройтоба 900 школа да сыыс отдор көрттујывса чөләдіјасо велодом вылоправо стройтоба 117 школа. Селской местностјасын сомын государство народнай средство вылоправо стройтоба 2536 школа 663740 велодчыс выл. Тысы опріч уна школајас стройтада наслеңіле пойса самообложеније средство выл, коді тајо лыд оз пыр. (TACC).

Велікій Сталінскій Конституція

СТАТЬЯ 1
СОВЕТСКИХ СОЦІАЛІСТИЧСКИХ РЕСПУБЛІК ЕСТЬ СО-
ЦІАЛІСТИЧСКИЕ ГОСУДАРСТВА РАБОЧИХ И ПРЕСТАВЛІ

СТАТЬЯ 2
ВСІХ ЗАДАЧ У СССР ПРЕДПРИЯМСТВ ТРУДЛІВНИКАГОРОДА
І АРЕНДУЮЩИХ СІЛУСІВ ДЕПУТАТІВІВ ТРУДЛІВНИКА

1-ой статті. Саветской Соціалістической Республіка юаслён Союз ем рабочоїаслён да крестаналён соціалістической государство.

3-од статті. СССР-ын став власт карса да сіктса ужальс јоз кін ужальс јоз депутація Саветјас пыр.

Анатоль Креуш.

Med вылын шпоргас міян знамя!

Med вылын шпоргас міян знамя
да гораа горнітас горн.

Med став мірсыс јозыс кывлас,
Кыз сорнітіб дона Сталін!

Сылён простира кывясыс
Тодсаң да роңдійе—
Гөгөровд пірыс і том,
Коди нүйдіш шудо!

Рытылын і лунвылын—
Пустынъяасын да стъенъяасын,
І весіг сені щош, көні мувылын
Бушколон шұтълавліс төв.

Став му пастаныс лебъоны,
Став му пастаныс паскало—
Јозас вожаңдан кывясыс
Выль Конституција јылыс!
Мілліонјас јозлён соломын сылённы
Геніалып јозјас вожаңдан кывясыс!
Конституција кывяслы есконы јозјас—
Сені быд строка, шуд јылыс сылён,
Сені быд буква, ұрдало бытъоб-ко луц,
Індало вермомо туј, кыз шонди.
Сылён творецыс, збој да юн СТАЛІН!

Жіганов ордын рекорд

Ворлеңис десятиысачыкјас півсын Жемдин ворпромхоз паста пірідічомын медвоңца места босто Турја ворпунктыс десятиысачык Жіганов Ілja Яковлевич.

Жіганов юрт фекабр 1-ой лун кежлө пірідіс 3765 кубометр, шоркода быдлун сылён воо 31,3 кубометр пірідім — пірідічомын күтө РЕКОРД.

Ілja Яковлевич оні өдсө нөшта-на кыпөдіс стахановской рекордјаслон дәкадаын көсіп жеткілік пітін победаён.

Пірідічомын рекорд бостом куза кандидат Коін ворпунктын Щанов Фьодор, коди пірідіс 3137 кубометр фекабр 1-ой лун кежлө. Шоркод производителностыс Щанов юртлон воо 25,5 кубометрон лун выло — күтө мөд места.

Рекордјаслон дәкада

Міян странаса пред-
пріатіжејас вылын де-
кабр 1-ой лунсаң ыжыд
кыпидлунён завоітіс
стахановской рекордјас-
лон сталінской дәкада.

Златоустовской завод-
лон Мартеновской цех
стал сывдомын фекабр
1-ой лунө суткіса план-
со тыртіс 114 процент
выло — сывдісны 597
тонн стал. Златоустов-
ской Ленін німа інстру-
(ТАСС)

менталып комбінатын
сетісны 17 выль рекордјас

Фекабр 1-ой лунө Лев-
стахановской рекордјас-
лон сталінской дәкада
кыпидлунён завоітіс 81233
пара көмкот, — плансо
тыртіс 105,2 процент
выло. Сталінской дәкада
медвоңца лунө Ка-
лінін карса став віт-нан
текстілік фабрікаыс
плансо тыртіс содтодон.

Ужальс јоз поддерживајтоны В. В. Улrix юртлыс кандидату- расо

СССР-са Верховній Сөветни ассыныс гөлсныс
ветлон Национальностас
Совето депутато кандидато
Васіліј Васіліевіч Улrix
юртос выдвінітім јы-
лыс јубр зев өдје паскалі
округса став ізбрателјас
півсө. Јубр воом борын
колхозјасын, воручастокја-
сын, учреждењејасын да
организајасын муналісны
ужальс јозлён собрањејас
—көні поддерживајтоны
Улrix юртлыс кандидату-
расо.

Зөвсөртса „Севернаја по-
ланы“, „Выл олём“ да Круп-
скала қіма колхозјасын кол-
хозынкјас шубоны — „Васіліј
Васіліевіч роғіналён вер-
нёпі, лоб достоінёп канди-
дато міянсань. Ми ста-
вон гөлсүтам Улrix юрт
восна да вочакыв пыфы
көсіясам фекабр 12-од лу-
нёп мынтыны став сікас
государственёп поставка-
јас да организованно пет-
ны ворлеңан уж выло.

Ажінаын муніс собрањејас „Путь Сталіна“ колхозын
көні присутствуетіс 35
морт, „За новыј север“ —
30 морт, „Красній Мајак“ —
57 морт да „Прожектор“
колхозын 37 морт, көні от-
согласон ошкісны Улrix
юртлыс кандидатура да
ставны, кызі өті көсіжын

Національностас Совето
міян ізбрателінёп округсан
Улrix юртос выдвінітім
да региструјтом јылыс
јубр ыжыд кыпидлунён
встретітісны Сегерговса
„Красныј луч“ колхозын
колхозынкјас. Најо ставон
поддерживајтоны Васіліј
Васіліевіч Улrix, Бабуш-
кін юртос да Швернік юртос —
ассыныс гөлс быд колхозынкјас. Најо ставон
поддерживајтоны Васіліј
Васіліевіч Улrix, Бабуш-
кін юртос да Швернік юртос выло.

Массобој собрањејас мунісны Отса, Гамса, Межіг-
са колхозјасын, көні быд
сорнітые көсіжіс радырыс
гөлсүтам Улrix, Бабуш-
кін юртос да Швернік юртос выло.

Бабушкін, Швернік да Улrix
юртјас Верховній Сөвето
достоінёп депутатјас

От (телефон пыр). Фекабр 3-од лунө сіктсөвет
паста 9 колхозын муніс
массобој собрањејас, көні
колхозынкјас чоломалісны
Національностас Совето
выдвінітім да региструј-
том кандидатура СССР-са
Верховній суд военнёп кол-
легіјас председатель Улrix
юртос. Колхозынкјас шубоны:
„Васіліј Васіліевіч ас-
сыс став олёмсө сеті рабо-
чоїјаслы да крестаналы
гажа олём лобсөдом восна
і мі сы восна ставон кутам

гөлсүтам Верховній орга-
ніс борјігөн“.

Тако що колхозынкјас
ассыныс гөлссс көсіжын
сетни странаса достоінёп
кандидатјаслы, Швернік да
Бабушкін юртјаслы. достоінёп
кандидатјаслы вочакыв
пыфы „Пятілетка“ колхозын
Шашева Анна да Нє-
федова Анна сетісны көсі-
жысом тавога ворлеңан сезонын
кыскыны 1000 кубометрон
морт выло.

МИНІН.

Борьба испанского народа против фашистских
интервентов.

Командир героической Интернациональной дивизии
республиканских войск Листер среди бойцов своей дивизии.

Помавны бес- печносткөд, бертны враглыс став вужјассо

Ажінаса партійно-комсо-
мольской организаја бес-
печност восьна детдомын
враглон коласјасыс нүйді-
ны вредітельской уж. дет-
домын учебной частын ју-
ралыс Ракина зајадлой враг,
коди став вынсека бескодома
челадбес коммунизм са-
мый воспитајтомуыс кеже-
дом выло.

Секи, кодыр сен орудуј-
то враг, детдомын фелойс
абу ошканы. Піонерской
организаја кіссан выјын,
челадбес півсөн нікушом
дісципліна абу, воспита-
јасыс нікушома оз кыв-
зыны. Челадбес маткобын,
дурбын да локыс горзбын.

Ракина важ купеч нын.
Сійо не сымын челадбес лок
выло веліді, но тако що
гусавлод детдомыс сітеч,
бөтінкіас да мукод вешщи-
јас, кодон сійо спекуліру-
тот. Талы отсасысөн сені
ем А. П. Подорова, коди
тож оз еща вреде дет-
домы.

Макар пі.

Мыј восна колі Фјаконов правон?

Жемдинса „Памят Логіно-
ва“ колхозын враждебні
елементјас ез еша вредіт-
ны, кодасс борја кадо лоі
епдөдома да өткымын вре-
дівелјас выло асланыс зас-
луга серті прімітіма кола-
на мера.

Но мыј восна колі пра-
вон Н. М. Фјаконов? Ос-
сійо бескодлом улын став
вредітельской ужыс муніс,
од сійо бескодлом улын го-
жомнас скотлы вердісны
100 пуд сајо руғоғ көза.

Мі думыс Фјаконовлон
мыжыс абу еща-жык најо
колхозса мукод вредітель-
јас дорыс.

В. В.

Дырп Козловс візасны сельпоын?

Жемдин селпоын вольлом јуралыс
Козлов став ужсі кістліс, мыј
восна лоі вольлома партіясы да
вөлі мыждома кык во кежлө мыр-
дана уж.

Тајо вредітельсі оны бара пукс-
дома Ажінаса селпо пра-
вленіе ёштотобод, коди незаконија сод-
тало төвар выло донсө. Подков-
доран көрттүв збылышс суалы
11 шайт кілограмм, а Козловлон
пунктама донсө 21 шайт кілограмм
выло, і таңкін вузавлбын.

Дырп бара Козловс візасны
селлоын-а? Мі корам рајеузлыс
вочакыв „Вою“ газета пыр.

Төдис.

Оп. редактор
Н. ЛАПИН.

Јүйтім

Жемдинса „Выл ногон“ кол-
хозын ем суром серой чан.
Божас кыома гөрд көса.
Кодлон воши поезд волыны.
Правленіе.